

Door Gerrit Zeilemaker
19 februari 2020

De verkiezingen in de deelstaten [Thüringen](#) (oktober 2019) en Bremen (mei 2019) waren de enige successen voor Die Linke na zware nederlagen in de deelstaten Brandenburg en Sachsen (september 2019); ook bij de verkiezingen voor het Europese Parlement (mei 2019) leed de partij zware verliezen. Toen na een heftige partijstrijd de fractievoorzitter van de Bondsdag Sahra Wagenknecht haar functie neerlegde ging het bergaf met Die Linke. Het meest prominente partijlid en de meest geliefde politica van Duitsland in een openlijke partijstrijd opzijzetten trekt nu eenmaal geen stemmen. Voor Wagenknecht is de strijd voor loon en sociale zekerheid kern van een linkse politiek en niet een 'groenliberale lifestyle partij', zoals zij de huidige koers van Die Linke kenschetst. ¹

De verkiezingscampagne van Die Linke in Thüringen had zich vooral gebaseerd op de persoon van hun kandidaat, Bodo Ramelow, de Thüringse minister-president die voor een tweede termijn kandideerde. Alleen zijn portret sierde de verkiezingsaffiches alsof hij niet bij een partij hoorde. Ramelow presenteerde zich nadrukkelijk als man van het midden, haalde 31% van de stemmen en Die Linke werd de grootste partij. ² Zijn regeringscoalitie van Die Linke, Grünen en de sociaaldemocratische SPD kwam echter vier zetels te kort voor een meerderheid, dus hengelde Ramelow naar gedoogstemmen van de rechts-conservatieve christendemocraten van de CDU. Het ging echter anders.

CDU en FDP ³ zetten Ramelow buiten spel met hulp van de extreem-rechtse AfD (Alternative für Deutschland). De nieuwe minister-president van Thüringen heette ineens Thomas Kemmerich (FDP), verkozen met stemmen van de AfD.

Het zorgvuldig opgebouwde 'democratische midden'-imago van CDU en FDP stortte als een kaartenhuis in elkaar. Tot nu toe gingen ze uit van de 'hoefijzertheorie'. Aan het rechter uiteinde de AfD en aan het linker uiteinde Die Linke. Beiden even slecht en extreem, want populistisch en per definitie ondemocratisch. Daarbij presenteerde de CDU/CSU ⁴, de FDP en SPD zich als het democratische en gematigde midden.

Na de verkiezing van Kemmerich als minister-president door CDU en FDP met gedoogsteun van de AfD ging het snel. Spoedig kwamen de vergelijkingen met het aan de macht komen van de eerste nazi-minister in Duitsland precies 90 jaar geleden ... in Thüringen ⁵. Een taboe in naoorlogs Duitsland was doorbroken en de politieke chaos losgebarsten. De spontane verontwaardiging leidde tot een felle demonstratie voor het Thüringer parlement in Erfurt en voor de FDP- en CDU-partijkantoren in Berlijn. ⁶ Het leidde tot het aftreden van de kersverse minister-president die nauwelijks een paar dagen in functie was geweest.

Protest tegen CDU-FDP-AfD manoeuvre, Erfurt 15 februari 2020 [Foto [Neues Deutschland](#)]

Voorts kwamen een aantal onaangename feiten aan het licht. De voorzitter van de FDP in Berlijn, Lindner, was volledig op de hoogte en telefoneerde in de dagen voorafgaande aan de verkiezing van de minister-president dagelijks met Kemmerich. Lindner ondersteunde zijn lokale partijgenoot als 'kandidaat van het midden'. Achteraf 'schaamde' Lindner zich en trad af.

Een ander onaangenaam feitje bleek een brief te zijn die de Thüringse AfD-voorzitter Höcke al in november 2019 aan de Thüringse FDP en CDU gestuurd had, waarin hij aanbod samen te werken en een CDU/FDP-regering te gedogen. [7](#) De Thüringse CDU en FDP wisten dus al dat ze op de AfD konden rekenen.

Komt nog daarbij dat de Thüringse CDU-voorzitter Mohring vóór de stemming bondskanselier Angela Merkel en CDU-voorzitter Annegret Kramp-Karrenbauer om steun gevraagd had. De politieke aardbeving was dus aangekondigd.

Bij zijn aftreden verklaarde Kemmerich op groteske wijze dat hij iedere samenwerking met zowel extreem-rechts als met extreem-links afwijst. Hij probeerde de schuld vooral in de schoenen van de AfD te schuiven die zich van 'perfide trucks' bediend had om de 'democratie te beschadigen'. Wel gaan zijn paar dagen in functie Kemmerich [93.000 euro](#) opleveren. De dagen worden als een maand werk gezien en daarna krijgt hij nog zes maanden wachtgeld plus toelagen.

CDU in crisis: Waffengret treedt af

Toen deed de voorzitter van de CDU, Annegret Kramp-Karrenbauer ('AKK'), nog een duit in het zakje. Eerst probeerde ze de CDU-fractie van Thüringen tot nieuwe verkiezingen te bewegen. Dit wimpelden ze af, omdat nieuwe verkiezingen op een nederlaag voor de CDU zouden uitlopen. Daarna wilde AKK [een kandidaat die Thüringen niet 'splijt'](#) en deed een appèl aan de SPD en de Grünen om met een kandidaat te komen, want stemmen voor de kandidaat van Die Linke, Ramelow, wilden de Thüringse CDU-afgevaardigden niet.

Annegret Kramp-Karrenbauer, die niet alleen als AKK bekend is maar als minister van defensie ook als 'Waffengret', was de gedoodverfde opvolgster van bondskanselier Merkel. [Slechts 19%](#) van de Duitsers willen haar echter als kanselier. Haar ondergang stond dus al in de sterren geschreven. Na dit politieke gestuntel met Thüringen, waaruit bleek dat niemand naar haar luisterde en nadat Merkel zich openlijk van haar distantieerde, was haar aftreden als voorzitter van de CDU en daarmee als Merkels kanselierskandidaat onvermijdelijk geworden. Ze blijft nog wel minister van defensie.

Met de gespeelde verontwaardiging van Merkel werd handig verborgen dat juist de CDU-banvloek op Die Linke's Ramelow de weg voor deze coup open lag. Die banvloek was in feite vanuit CDU-standpunt misplaatst want de rood-rood-groene regering van Ramelow (bestaande uit die Linke, SPD en Grünen) had zich in de afgelopen jaren zeer gematigd opgesteld.

Die Linke wil 'de democraten bij elkaar houden'

Ramelow wilde eerst [met stemmen van de CDU](#) toch als minister-president gekozen worden om nieuwe verkiezingen uit te schrijven. En bij voorkeur met de CDU over de begroting van 2021 en over investeringen in de gemeenten overleggen. Voor een ontbinding van het Thüringer parlement en nieuwe verkiezingen zijn 60 van de 90 stemmen nodig. Ja, de zorgen van Ramelow zijn roerend, maar waarom het moment van verontwaardiging niet grijpen en meteen verkiezingen afdwingen? Waarom concessies doen aan CDU en FDP?

Aan de kiezers in Thüringen zal het niet liggen. Al direct na het schandaal bleek uit een opiniepeiling dat Die Linke bij een nieuwe verkiezing van 31% naar 39% zou gaan. Met SPD (10 procent) en Groenen (5 procent) zou de voormalige rood-rood-groene regeringscoalitie [een meerderheid](#) hebben. Maar Die Linken roepen de CDU en FDP op om 'naar de [consensus van de democratische partijen](#) terug te keren' en willen 'de rijen der democraten weer sluiten'.]

Afgelopen maandag stelde Ramelow plotseling voor om de vroegere Thüringse minister-president van de CDU voor 70 dagen op haar oude post te kiezen. Het gaat dan om een technische regering die de nieuwe verkiezingen voorbereidt. De vertegenwoordigers van SPD en Grünen maar ook die van de CDU

waren volkomen verrast. Maar voor verkiezingen zijn 60 van de 90 stemmen nodig en die Linke, SPD en Grünen hebben er samen maar 42. Ze zijn dus afhankelijk van de stemmen van de CDU, maar zoals vermeld gaan die bij nieuwe verkiezingen waarschijnlijk een nederlaag tegemoet. Wie sprak over de 'consensus van de democratische partijen' ?

Welke democraten?

Dat roept de vraag op hoe democratisch de CDU/CSU en de FDP eigenlijk zijn. Zo wijst Die Linke politicus [Oskar Lafontaine](#) op de ontstaansgeschiedenis van de CDU die zich als bolwerk tegen fascisme en communisme zag, maar vol zat met oud-nazi's die na de oorlog op belangrijke regeringsposten kwamen.

Maar ook nu nog zijn de overgangen van CDU en FDP naar AfD vloeiend. Vele AfD-politici komen uit CDU of FDP. Zo opereert in de 'Werteunion' (Waardenunie), een rechtse groep binnen de CDU, het vroegere hoofd van de geheime dienst, Maassen, die zowel CDU als AfD adviezen verleent. Maassen sprak op een reeks van CDU-bijeenkomsten door heel Duitsland, ter [ondersteuning van vooral conservatieve CDU-kandidaten](#). Nog in dienst verstrekte hij [vertrouwelijke informatie aan de AfD](#). Maassen, die spreekt van 'linksradikale krachten' in de SPD en Merkel verwijt de CDU 'ver naar links te hebben getrokken', vindt [grote ondersteuning](#) in vele CDU-afdelingen.

Die Linke wil er zo graag bijhoren

De grote vraag is dus wat Die Linke met deze 'democraten' wil, nu zelfs grote delen van de SPD uit de regering Merkel willen stappen voor het te laat is. Waarom willen samenwerken met partijen die al twee decennia verantwoordelijk zijn voor een snoeihard neoliberal beleid? Waarom de Grünen verwijten met de CDU samen te willen werken eerder dan met Die Linke, als je in Thüringen het minister-presidentschap cadeau wil geven aan juist die CDU? Als je zevert over post-kapitalistische organisatievormen en niet één concrete politieke eis presenteert? ⁸

Ondertussen is het antwoord gekomen. De CDU heeft het aanbod van Ramelow afgewezen. "We willen geen regering van 70 dagen en we willen geen verkiezingen", [verklaarde](#) de secretaris van de CDU in Thüringen.

De CDU weet wel wat ze wil: alles, behalve een linkse partij aan de macht! Het debakel in Thüringen kan dus zomaar een debakel voor Die Linke worden.

Wordt vervolgd.

Hits: 91

Dit delen:

Facebook

Twitter

Voetnoten

1. Interview met Wagenknecht op [NachDenkSeiten](#)
 2. Zie Andreas Wehr, [DIE LINKE nach den Wahlen in Thüringen – Wiederauferstehung als Partei der Mitte?](#)
 3. De FDP is de liberale Freie Demokratische Partei), die bij de deelstaatverkiezingen ternauwernood de kiesdrempel van 5% haalde.
 4. CSU: Christlich-Soziale Union, de Beierse zusterpartij van de CDU. Beiden samen worden vaak de 'Union' genoemd.
 5. Zie NachDenkSeiten, [Nachtrag zum Fall Thüringen ...](#),
 6. Zie [Berliner Zeitung](#), 5 februari 2020.
 7. [MDR Thüringen](#)
 8. Zie [Zeit online](#), Linke Mehrheiten gibt es nicht durch die Hintertür.
-